Ա. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 197 — ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 28 ՕԳՈՍՏՈՍ 1884 — (Ն.Տ.) 9 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ — 18 ՋԻԼԳԱՏԷ 1301

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

ԳԱՅՄԱՆ

Դրանուցման տարի մէկ անգամի համար 3 ղուրուշ, կէս տարիի համար 2 ղուրուշ է։ Աւելի անգամներու համար գայն սակարկութիւն կըլլայ։

Օրագրոյս վճարելիք նամակ կամ ոք և իցէ գրութիւն պէտք է ուղղել

«Առ խմբագրութիւնս ԱՐԵՒԵԼՔ օրագրի»

ԹՈՒՂԹԱԳՐԱՏՈՒՆ։ Ղալաթիա, Նորատունկեան խան։ Ինչ գաւառներէն հետեւեալ հասցէիս։

{ولايه‌دن نورادونكيان خانده‌ده غلطه‌ده درعليه‌ده غزته‌سى اداره‌سنه }

40 ՓԱՐԱ

ԱՌԱՔԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Դուրսը	Հայաստան	գահեկան	արծաթ	200
»	» Վեցամսեայ	»	»	100
»	» Եռամսեայ	»	»	50
»	» Հատով	»	»	1
Գաւառաց	Հայաստան	Տարեկան	»	240
»	» Վեցամսեայ	»	»	120
»	» Եռամսեայ	»	»	60
Օտար	երկրներ	Տարեկան	Ֆրանք	59
»	» Վեցամսեայ	»	»	28

Դուրս ղրկուած յայտարարութեանց ծախքը խմբագրութեան վրայ է։

40 ՓԱՐԱ

Կ. ՊՈԼԻՍ
ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 28 ՕԳՈՍՏՈՍ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԵՐԵԿԻ ԹՂԹԱԲԵՐԻՆ ԸՆԴԱՆՈՒՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԱԵՐՊԻԱ ԵՒ ՌՈՒՄԱՆԻԱ. Կարոլ թագաւորն Ռումանիոյ Սերպիոյ թագաւորը կոչեր ընդունելէ յետոյ, պարտեցաւ Պելգրատի պատմական բերդէն, որը չինուած է Հռովմայեցւոց ձեռամբ։ Ասած է և շարունակուած է Սեղջ, Թուրք և Աւստրիայի ապարհասկաղաց օրով։ Երեկոյին շրջիկ մը տուաւ, որուն ներկայ էին թագաւորը, ժողովուրդը Ռումանիոյ թագաւորին նկատմամբ համակրանաց ցոյցեր ըրաւ, թաղուր կազմած չրջելով ժողովուրդներու մէջ, յաճախը աղաղակելով և դրօշներով, որք Ռումանիոյ և Սերպիոյ բարեկամութիւնն հաստատող արձանագրութիւններ կը կրէին։ Ճաշէն յետոյ Սերպիոյ թագաւորն ընդարձակ ճառ մը արտասանելով, միւսակից երկու երկիրներուն միճակն ընդ օտար լծոյ, և այժմեան կացութեան համար գոհութիւն յայտնեց, ապահովութիւն ցուցնելով թէ պատմական ու համակրական կապերով միացուած այս երկու ազգերու միջև բարեկամութիւնը մշտանոր պիտի լիսի։ Կարոլ թագաւորը պատասխան խօսքերով պատասխանեց։ Միւսն թագաւորին ջերմ բաղձանաց։ Նոյն երեկոյ պարահանդէս մը տեղի ունեցաւ։ Հետեւեալ օրն, 31 օգոստոս, զօրահանդէս մը կատարեցաւ, որուն մասնակցեցան 12 վաշտ հետեւակազօրք, 3 հեծելախումբ և 8 հրետանիք հանդերձ լմնդանօթաձիգ զօրքերով։ Կերեւէր թէ սերպիացի զօրքերն 1876 են ի վեր մեծ յառաջդիմութիւն ըրած էին զինուորական կրթութեան մէջ։ Միւսն թագաւորն առջի օրը Կարոլ թագաւորը պատուակալ հրամանատար կարգած էր սերպիոյ 6 րդ զօրագունդին։ Հետեւապէս, Ռումանիոյ թագաւորը զօրահանդէսին մէջ այս զօրագունդի հրամատարութիւնը կը վարէր։ Երբ 6 րդ զօրագունդը կանցնէր Արքունական առջեւէն, Կարոլ թագաւորն առաջ անցնելով զինուորական բարեւ տուաւ Միւսն թագաւորին, և յանկարծ երկու վիհասպետները ձեռք թօթուեցին, մինչ հանդիսատես ժողովրդեան խուռն բազմութիւն «Կեցցէ» կաղաղակէր։

ՄԻԼԱՆ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ ԱՐՔԱՅԸ. Ռումանիոյ թագաւորը ճամբեւ յետոյ Միլան թագաւորն իւր կնոջ և անդրանիկ որդւոյ հետ Պելգրատէ մեկնեցաւ Վիզպատէն երթալու։ Նոր հաստատուած էր Սավա գետին վրայ երկաթուղոյ կամուրջն, որով եւրոպական Թուրքիոյ երկաթգիրքն ուղղակի պիտի կցուին աւստրական կամ եւրոպական գծին, առանց կանգ առնելու Դանուբի եզերքը։ Պելգրատէ մեկնող կառախումբն որոշեալ ժամանակէն շատ ուշ հասաւ Բէլգրատ, մեքենական խանգարման մը պատճառաւ։ Ուստի, Բէլգրատի մէջ պատսող համապատասխան կառախումբն, որով Սերպիոյ թագաւորը պիտի շարունակէր իւր ուղեւորութիւն, մեկնած էր արդէն, և Ն. Վեհափառութիւն պարտաւորեցաւ յաջորդին սպասել։ Բայց նոյն մէջ ալ կէս հասաւ կառ Բէլգրատ թէ, մեկնող կառախումբը գծէն դուրս ելած է, ի Բէլէնֆէլօրա, և մէկ քանի շրջելուքներ ճամբուն վրայ մեղով, ուղղն փակած էն։ Միւսն թագաւորը պարտաւորեցաւ գիշերն ի Բէլգրատ անցուցնել։ Թէպէտ ամբ ջապէս 130 գործաւորք և զինեալ ստիկանք զրկուեցան Բէլէնֆէլօրա, սակայն մինչև յաջորդ աւուր (սեպտ. 2) կէս օրն անցած, չէին կրցած նորոգել ճանբուն վնասները։ Բայց նոյն օր Միլան թագաւորը կրցաւ Վիէննա երթալ ուրիշ գծով մը։ Ցայտնի է որ եթէ Պելգրատ երեք եռանդով։ Նոյն երեկոյ Կարոլ թագաւորը Սերպիոյ նախարարաց խորհուրդն ներկայացաւ։ Ներկայ էին Ռումանիոյ թագաւորը մեկնող կառախումբն հասնելու սպասելու համար։ Ա յս մասնաւոր լուրերը հրատարակած էին արդէն, և Բելէնֆէլօրայի արկածն անոնց իրաւունք տալ կը թուի։ Բայց մեւ մը զգէ կը ծանուցուի թէ այն արկած սովորական տեսակէ՞ն մը։ Թէպէտ Վիէննայի թղթակիցը բոլորովին չհաւատար այնպարագաներուն, և կրսէ որ եթէ պարզ զգաստիպութիւնն մ'էր այդ արկած, այժ կրանցնելի զգաստիպութիւն մը եղած պէտք է լինի։ — Միւսն թագաւորը Վիզպատէնի ջուրերէն Վիէնա վերադառնալով, ներկայ պիտի գտնուի ասպարական բանակին տարեկան մեծ մարզահանդէսներուն։

ՖՐԱՆՍԱՅԻՐ ԳԱԼՈՒՍ-ԼՈՒՆԷՆ. Հաստատ թէ Դեպրանիոյ և Ֆրանսայի միջև բացառիկ մեկնումներ մը գոյացուցին խօսքեր կրնէին գերմանական լրագիրք, և ահա Մարէշալ Մանդէ-Ֆիլը, կուսակալ Գալլաս-Լուանի, տարօրինակ հրամանագրով մը կուգայ վերացուցել Ֆրանսացիները։ Ն. Վ. Մոմէրթիան տեսչութիւն մ'բրաւ ի գիւղատնտեսական ծառայութիւն պարտաւորելու համար Գալլաս-Լուանն մէջ բնակեալ բոլոր Ֆրանսայի երիտասարդներն։ Իւր տեսչութեան ենթակայ են սա երեք գաւառակարգի երիտասարդք. 1. Ազնդեսմն համ ընտանութեամբ Ֆրանսական հպատակ եղողներուն զաւակները. 2. Ֆրանսական հպատակութիւն ընդունելուղներու ընտանիքներն վայելելու համար ծառայելու ճանչցած պաշտօնեայ. և 3. Դպրութեան վկայագրով տարի երկու գացած պատանիք, որք վերադարձած են կամ կրնան վերադառնալ Գալլաս-Լուանէ։ Առաջին և երրորդ դասուց մէջ, երբ պատանիք 17 տարեկան լինին, նոցա հաշիւ պիտի կոչուին ընդունիլ։ Գերմանական հպատակութիւն։ Եթէ մի բանն, ընտանեաց թոյլատրութիւն պիտի լինի մնալ երկրին մէջ, բայց նոցա զաւակները պիտի արտաքսուին։ Թէպէտ թերգական իշխանութիւնն համարձակ թէ Ֆրանսայի հայրը կամ օրդին չեն կրնար գերմանական հպատակութիւն ընդունիլ, զուտ անիրաւ Մարէշալ Մանդէ-Ֆիլի հրամանագիրը կը յարէ թէ այսպիսի տնօրէնութիւն մը ընդունիլ հարի եղաւ, որովհետեւ 4,300 բնակիչի կարգէ 14,900 անձինք կը բնակին Գալլաս-Լուանէն որպէս օտարազգի։ Սակայն կրնան սերնդէ ի սերունդ բազմանալ, և երկրին մէջ ստուարաթիւ Ֆրանսական գոյ թակտանութիւն մը կազմել, ի մեծ ինա գերմանական բանակին։ — Բայց երբ Գերմանացիք այսչափ անձուկ ոգւով մը հոգածութիւն կը ցուցնեն իրենց բանակին ապահովութեան համար, չեն կրնար յուսալ թէ իրենց բարեկամութեան վայ որ և է վտանգութիւն պիտի կրնան նեղչնչել ազգային Ֆրանսացիներու, որոց հայրենասիրական զգացմունք նոյ հարուած մը կը ստանան։

ՖՐԱՆՍԻՕ-ՉԻՆԱԿԱՆ Պ ՏԵՐՈՒՄ Բուէլ. 2 սեպտ. առ Թ-դ. Պ. Ժ. Ֆէրրի այս առաւօտ Սէն Տիէ գացած շրջիկ մ'անցուցնել է իւրոց զաղնացութեան։ Ա յս դէպք ցոյց կուտայ թէ Զինաստանի հետ վիճն ի մօտոյն ոչ ի բեւեռի մը չպիտի ստանայ։ Բայց օրէ օր կը սպասուի թէ Բուրբէ ծովակալը նոր հարուած մը պիտի տայ։ Պ. տը Բուբէլի այցելութիւնն ի Վարձին՝ վերջացաւ։ բայց այս տեսակցութեան և գերմանական մամլոյ Ֆրանսայի նկատմամբ քաղաքական հրատարակութեանց ազդեցութիւնը չեզոքացաւ Մարէշալ Մանդէ-Ֆիլի հրամանագրով։ Միւս կողմէ, Գերմանիա թէեւ զբաղեալ գերմանական մը կը ցուցնէ Ֆրանսայի, բայց նշան մը չկայ թէ Պերլինի չինական դեսպանին կամ Բեւքինի նախարարութեան վրայ ազդեցութիւն կը բռնեցնէ զանոնք պատերազմէն ետ կեցնելու համար։ Եւրոպա բանակող չինացի պաշտօնատարք, որչափ ալ ստանդարտ և նրբամիտ լինին, դեռ ըստ բաւականին ըմբռնած չեն խորհրդարանական դրութեանց նշանակութիւնն, և չարիացնց կարեւորութիւն կը նայեն ընդդիմադիր կուսակցութեան խորհրդարանական լրագրական յարձակմանց, որք լոկ ձեւակերպութիւն մ'են։ Այժմ ալ չինացիք կը յուսան թէ ընդդիմութիւնը չարունակելով պատճառ պիտի լինին Պ. Ժ. Ֆէրրիի ակնկալութեան։ Ա յս յուսով գուցէ պաշտօնական յայտարարութիւն ընեն պատերազմի, որպէս Պ. Ժ. Ֆէրրի կը պարտաւորի ժողովրդին ինիա հրաւիրել, և պաշտօնապէս արտաքսութիւն ինդրել պատերազմ։ Բայց ապահով պէտք է լինել թէ նախարարութիւնն յայտնամատաւել եւս պիտի զբաղեալ, դրեթէ միահամուռ քուէ մը ստանալով։ Եթէ հակառակ ամենայն հաւանակութեան, Պ. Ժ. Ֆէրրի իշնայ, նորա յաջորդը Զինաստանի դէմ մեծագոյն ատգուստութիւն ցոյց տալ պիտի պարտաւորի։ Գուցէ այս յաջողդ Պ. Ֆրէսինէ լինի, (որուն համար կը խօսուի թէ նախագահ Պ. Ժ. Կրէվիի կողմէ [illegible] քաղաքագէտ մէ։) բայց Պ Ֆրէսինէ, մերձին դեկտեմբերի բանախօսութենէն ետտելով, Թունքինի ազատարարութիւն մէկ մէկ յաղթութիւններն ալ ընդունելու համար։ Ա յս վերջին խօսք ճիշդ է. որովհետեւ Ֆրանսայիք թաղուած տեղն Մին գեաղ մտնելով, և պատերազմի պատեն կործանելով գլուխն բոլոր ամրութիւններն, այժմ գուրս եկած են։ Կերեւի թէ Զինացիք իրենց պարտութիւնները մէկ մէկ յաղթութիւնի վերածելու հնարագիտութեան կոգմէ վար չեն մնար հոչակաւոր Արաքիլէս։)

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼԷԻ

(25)

ԾՈՐԹԻՆԻ ՏԻՒ ՊՈՒԱՆՈՊԻ

ՊԱՐՈՆ ԼԸԲՌԻԻ ԾԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

ՄԱՍՆ ՈՒՈՒՋԻՆ

ՊԱՐՈՆ ԼԸՔՈՐ ԻՆՔՋԻՆՔ ԿԸ ՍԱՏԿԷ Ե.

— Կը ճանչէք ուրեմն կինս։ Զարմանալի բան, ես երբէք տեսած չեմ ձեզ։

— Ո՛չ, բարեկամ, չէի ճանչեր ձեր կինը, բայց ժամանակաւ անոր մայրը տեսնելու առիթ ունեցած եմ։

Ցիկին Պէրնիէ կը կոչուէր, այնպէս չէ՞։

— Այո՛։ Զայդ ըսելու համա՞ր եկած էք հոս։

— Զայս և ուրիշ բաներ։

— Մարթա, գնա՛ փոքր մը հեռին խաղա, զուա՛կ, բաւ Քամպրմէր աղջկան, որ զամբիւղը թօղուց և վազելով հեռացաւ։

Յետոյ դարձեց ասուէն.

— Զգուշացիր ալ կողմի ճանբէն։ Գիտես որ ելնող կառախումբը պիտի անցնի հիմա։

Ցիկին ետին դարձաւ խնդալով, համբոյր մը գրկեց հօրն և ճանբուն եզերեալ զաւ իմպրին խոտերուն մէջ մանիշակներ փնտռել սկսաւ։

— Այժմ, պարո՛ն, ըսա՛ Քամպրըմէր. ըսէ՛ լսեմ ձեր հոս գալուն նպատակը, բայց չուտով ըսէ, վասն զի աջմանին քով պիտի երթամ։

— Ըսելիքս երկայն չէ, պատասխանեց Պ. Թոլպիաքի դարձուցած էր, որ ոչ ևս հօրն հարցնելու բան մ'ունենալով, դիմեց այն կողմն՝ ուր տղիկը կը խաղար։

Կայարանը վերադառնալու ճանբան այն էր, ուստի դնացած միջոցին կը խօսէր։

— Այս մարդ անկեղծ է, տարակոյս չկայ։ բնաւ չգիտէ թէ իւր կինն Օմիվիան հաղարապետին քրոջ թոռն էր։

Այո՛, չգիտէ... բայց դիպուած մը կրնայ իրեն լսուց ել վաղը... և այն ժամանակ... այն ժամանակ միւս ժառանգներն ի հարիւ պիտի առնուն ունքը... կամ մանաւանդ աղջիկը։

Նոյն միջոցին տղայն ետին դարձաւ։ Մանիշակ չէր գտած, և կուգէր մօտէն անցնող պարոնը տեսնել։

Ոկսաւ անոր նայիլ իւր խոշոր կապոյտ աչերով, հրեշտակի աչերով։

Խարտեաշ մազերն ուսերուն վրայ ինկած էին երկայն գանգուրներով, այտերը վարդագոյն էին, բերանը կը ժպտէր։

Երկինքէն ինկած քերովբէի մը կը նմանէր։

Հայրը չէր տեսներ զայն։

16 թիւ կառախմբին վրայ կը հսկէր, որ արագաւ կը հասնէր։

Բայց Պ. տը Թէնչպրէ կը տեսնէր զայն, անուշ աբանանալով անոր շնորհքին և արտաքսած դեղեցկութեան վրայ, վասն զի ընծայ մը տալ ուզեց անոր։

Ոսկերից քսան հանեց, որպէս զի մէջէն փոքրիկ ոսկի մը հանելով անոր տայ։

Տղայն գլուխը թօթուեց և չչարժեցաւ տեղէն։

Պարգև չընդունելու վարժեցուցած էին զայն։

Պ. տը Թէնչպրէ ուսերը թօթուելով՝ դիմեց այն կողմն՝ ուր տղիկը կը խաղար։

Տեսեր էր որ ուղեղոյց տիւաւակար կը ծանուցաներ թէ ճանբան բաց էր։

Առաւել զգուշութեան համար նաւերը էր թէ աբանաղն իւր տէրն էր, և տեսած էր որ կանոնական դիրքով կեցած էր, կէս ծռած, ձեռքը լծակին վրայ, ղլուխը վեր անկած, և աչերն ի դիր։

Այսպէս կեցած, Բիէր Քամպրըմէր բաւական կը նմանէր Ռեմպրանտի արձանին, որ Թիւլրիի պարտէզին մէջ կը տեսնուի։

Վաղեմի քանդակագործք, կրսեն, դերի մը ներկայացուցած է, որ դանակ մը սրած միջոցին՝ դաւադիրներ կը լրտեսէր։

Իւր ղեկին վրայ ծռած, ցամաքի նաւաստիներու թաւ ատգուստ նաւուն ընթացքը կը դիտէր, զոր նաւահանգիստը մտցնելու պաշտօն ունէր։

Մեծահարուստ ընկերութեան մ'այս խնայող պաշտօնեան, ճարտարագործութեան մեծ բանակին այս անշան մասին հոն կեցած էր՝ երբոլ թշնամիս դիտող յառաջապահ։

Թշնամին յարձակումն արդիլող զօրավարք՝ շարժման պետն է։

Իսկ զօրականն՝ աքծանողն է։

Եւ այս անդուլ ճարտատարտին մէջ զոր երիտասարդ ալ կը մղեն անակնկալ դէմ, ամենատոր սխալ մը սարսափելի ազէտ կը բերէ։

Կայարաններ կան արուարձանաց դիներով բեռնաւորեալ, ուր այս ծանր խնդիրն անդադար կը ներկայանայ։

Այսմեանեն երկաթուղւոյն վրայ մէկ տարի մէջ հինգ հարիւր հազար կառախմբոց շրջաբերութիւնը տեսնուած է, և ասոնց իւրաքանչիւրն իւր տեղն հասած է որոշեալ ժամուն՝ առանց որ և է ջնաս մը կրելու, իբր թէ բոլոր անցած ճանբուն վրայ յատուկ գիծ մը պատուած լիներ իրեն համար։

Եւ այդ գիծն ուներ, վասն զի իւր չուելուն, անցնելուն և հանդիպելուն ժամերն երաշխաւորեալ էին, ազատ ճանբայ թողուած էր իրեն։

Թաղաղ ոգմագէտ, շարժման պետն ամեն ինչ կանոնաւորած է կանխաւ։ Զուգաիր մ'դնած է, զոր ամեն կառախումբ իւր հետ կուտանի, և որ արուեստին լեզուով նշանագիր կանուանի։

Մեծ ռազմավարաց պէս՝ ուրիշ վախնալու բան մը չունի բաց ի այն զօրութենէն՝ որ ամեն նախատեսութենէ վեր է, այն է դիպուածք, չարաբաղդութիւնը, լիսեռի մը մէջ ծածկուած յարգի չիզոր, կամ երկաթգծի մը վրայ ինկած քարն։

Եւ մեծ ռազմավարաց նման չկրնար բան մ'ընել եթէ իւր հրամաններն ուշութեամբ և ճշդիւ չկատարուին։

Կայարանապետի մ'անհոգութիւնը, մեքենավարի մ'անուշադրութիւնը բաւական է խախտել ամենէն հանճարեղ կարգադրութիւններն և ամենէն ճարտար յատակագիծերն։

Աւելի ծանր է երբոր աքծանող մը սխալի։

Ամենքս ալ տեսած ենք այն մարդն՝ որոյ ձեռքին մէջէ ուղղորաց կեանքն։

Հաստատակ գործաւորէ մ'աւելի լաւ ձարտարուած, ոչ ալ անկէ աւելի վարձատրուած, և իւր ահեղ պաշտօնը դիւցազնական պարզութեամբ կը կատարէ։

(Շարունակեայ)

ԶԱՐՆ Ի ԲՈԼՈՆԻԱ. Վիեննա, 31 օգոստոս Թուղթ. Վարչապետ կը ծանուցուի թէ Ռուսիկանութիւնն հրամանագիր մը հրատարակած է, պատուիրող որ Զարը քարաքին փողոցներին անցած ժամանակ տուներուն դուռներն ու պատուհանները գոց լինին։ Թրանուէ յի հասարակ կառավարաց տեղեկագիրներեր պաշտօն տիրի վարեն ցորչափ Ն. Վեհափառութիւն մեզ Վարչապետի մէջ։ Նախընթաց օրն երկրաշարժներէ և ոստիկաններէ բաղկացեալ յանձնախումբ մը նորէն աշխէ անցուց երկրաշարժ բոլոր կայարաններն և մերձակայ տուներն ու նկուղները։

ՊԵԼՖՈՐ. Կը յիշուի թէ Ֆրանսօ-գերմանական պատերազմին մէջ միայն Պէ Ֆոր բերդն էր որ գերմանական զօրաց կարգ երեք ժամանակ պաշարուելով հանդերձ անձնատուր չեղաւ, և դիմադարձ արի դիրքը մէն յետոյ միայն բացաւ իր դուռներ Թշնամոյն առջեւ։ Ց Պէ Ֆոր պաշտ կանգնեցաւ Տանիէլ Ռոշրոս քաջ գնդապետն։ Իշխան Ֆրիտրիք ուզեց Ալզաս-Լոռենի մնացեալ մասանց հետ առնուլ նաեւ զ Բէֆոր։ բայց Ֆրանսական բանակնոց Պ. Թիէր ամենայն պնդութեամբ պնդեց այս կէտի վրայ, սպառնալով պատերազմը վերսկիլ քան թոյլ տալ որ քաջ Պէ Ֆորցիք դերմանական հրապատակ դառնան։ Պէ Ֆոր երախտագէտ ժողովրդին օգոստ 31ին կատարեց փառաւոր հանդէս մը առիւծի մը արձանին մերկացման առթիւ, որ դրուագեցած են ի յիշատակ Տանիէլ Ռոշրոս զինուորին և թիէրի, երկրորդ ալ հանդուցեալ։

ՀՐԱՏԱՐԱԿ ԻՆՈՒՐԻՆ. Բերլրատրիէ օգոստ 30 թուով տրուած տեղեկագիրներ կը ծանուցանեն թէ Բոշնոյի մոտ ի Տուզրովիցա ժողովուրդն Հրեից դէմ ելնելով, անոնց 20 տուներն և 12 քարանոցներն աւարի տուած է։ Բանտիոնի հրամայ վիրաւորուած են և հրեայ կին մը սպաննուած։ Ոստիկանութիւնն և զինուն անկարող կը լինին եղբ զսպել ամբոխին ծայրայեղութիւններն։ 28 ձերբակալութիւնք եղան։

ՇԱՀԱՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ ՅԱՒԻՍՏԻՈՒ. Այս օրերս Վիեննայի մէջ սնանկացաւ Հաքարի մեծ գործարան մը, և այս դէպքս տուիչ ուրիշ փոքր սնանկութիւնց պատճառ եղաւ։ Շաբաթաց զօրք չհայ բուսական ձեռնարկութեանց դիմելով և կամքի գերարամի պէտք ունենալով, մեծ քանակութեամբ ապրանք վաճառելու պատրաստ դնեցին Ռոտշիլտեան գնով։ ուստի Վիեննայի մէջ այս օրերս ապրանքի ժամ է։

ՀԱՐԱՒՈՒՆ. Զիմնազիայի երկրորդ ամենամեայ թշնամին, Հարան, որ անյոյսի մատ է սիւնամեան քաղաքակրթութեան եւ անշահի կ'օգտի անկի, որչափ Զիմնազիան հեռի կը փախչի սիւնամեան ազդ ենալ թիւններէն։ Հարան, որ իր կողմ ունի եւրոպական անբարութեանց հանրագրեր, կ'ուզէ օգուտ բաղել փիրաբ-չինական պատերազմէն։ Հարան ի գեսպան ի Զիմնազիան այս օրերս դարձեալ հանձնած է Բեքիրի կառավարութիւնին ճանչել Հարանական վերնոտութիւնը Լու Զու կղզեան մոտ։ և Հանոյն տամ Զիմնազիան ինչ ալ իրաւունքներ որոնց տուած է Չին նամանի հետ գործ ունեցող ուրիշ օտար տէրութեանց։

ՆԵԼՈՍ ԳՈՏ. Գերեբ թէ Ոնդիսիոյեր վասնզեալ թիւնքնին թէ եղիպտացի զօրքերը կիսան Նեգրոի վրայ նետարկել, կամ զինանալ Սուանի կղզեանցն։ Պատասխանն ինչ որ լինի, այն որոշուի թէ միայն անգիացի զօրքեր երթան, յօգնութիւն Թարդումի, բնակիա դէս զիդոնութիւն պատճառած է Եպիպտացւոց։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ամեն Ս Պատրիարք Հօր առաջնորդական վիճակին վրայ երեկուրեան հետեւ զգալի փոփոխութիւն մտեղծած չէ, և նշանաւոր բժշկաց խումբ մը երեկ դարձեալ խորհրդակցեցան Պատրիարքարանի Դեր. Փ. Խանօրդն Երէկ Օրթագիւղ նորին Բարձր Սրբազնութեան բնակարանը գնաց, սակայն չկրցաւ ներկայանալ՝ Ս. Հօր տագնապի մէջ լինելուն պատճառաւ։

Մինչեւ լրագրոյս մամուլը գրուած ժամն (6) Թեղրաֆ բրէին և ուրիշ տեղ երեկի հեռագիրը բացատրող նոր լուր մը չկայ։ Մեզ կը կասկածիմ, թէ Երեկի հեռագիրն ոչ թէ մեր Ս. Էջ միածնի Կաթողիկոսական բնարանն, այլ Արզրումի հասարակական հայոց Պատրիարքական ինդրոյն համար լինի, որ այս օրերս կը յուզուի ազգային մէջ։

Կրօնական ժողովն Երէկ չարունակեցաւ նիստ քրաւ, և ինչպէս կանխաժանուցեալ էր՝ մանաւոր ինդրովք զբաղեցաւ։ Ժողովոյն դիւանագիրը Հայրը ծանոյց մեզ, թէ հրատարակութեան արժանի ոչ ոք է տնօրինութիւն չկայ։

Կրօնական ժողովն Երէկ որոշեց հեռագրել առ Դեր. Առաքելոյ Հաճեցոյ, և ծանօթութիւն ստանալ բացատրութիւն պահանջել մշեայ բարդիս մէջ վերջին օրերս ասկալի բռնութեամբ ձեւացուցեալ ամուսնութեան համար, որոյ վրայ արդէն ընդարձակ և մանրամասն տեղեկութիւն հրատարակած եմք։

Զարշամպայի Առաջնորդ Արժ. Տ. Մարիրէ Ս. Վարդապետ Բշնունի Երէկ մայրաքաղաքս եկաւ՝ վիճակին վերաբերեալ ինչ իշխելոյց կարգադրութեան համար։

Երկու տարիի չափ յառաջ, Սեբաստիոյ կառավարական պաշտօնատունը քարկոծ, ծ լիսեալ ամբաստանութեամբ բանտարկեալ ազգայինք, որ 18ի չափն են և ամենքն ալ չբաւոր ու ընտանեաց տէր, դեռ արձակեալ չեն։ Կը լսեմք, թէ սոքա այս օրերս ազգային Պատրիարքարանի միջնորդութիւնը խնդրած են իրենց ազատութեան համար։

Տիրապէտ քիրի առաջնորդական նորընտիր վեհանորդ Դեր. Տ. Կարապետ Մ. Վարդապետ Բագրատունի տակաւին չէ կրցած ուղեւորիլ ի պաշտօնատեղին, ճանապարհի ծախուց բաւական գումար զրկուած չլլալուն համար։

Պատրիարքարանը լուր առեր է Երէկ, թէ Մակարի Լաղարեանց ճեմարանի մէջ տակաւին բաւական համար մարդ ապրելու ճարքով հանուած երեք տղայքն հասեր են միշտ ձեմարանը։

Լրագիրս մամուլը գրուելու վրայ էր, երբ հետեւեալն հասաւ մեր ձեռքը։

«Գրաճեան ժողովն Երէկ իւր Ի Գէր գումարումն ըրաւ ընդ առնոգնութեամբ Դեր. Տ. Խորէն Ս. Արքեպիսկոպոսի Նորսէց եւ Երեսփոխանի չափ. ամենասական խնդիրներ լուծելու զբաղեցաւ։

«Հանդիսի մէջ վերջերս տեղի ունեցած դպիր ակրոնի զարգացութեան մասին որ իրր թէ հրամանաւ Բէքմէտեան Տ. Կիրակոս Եպիսկոպոսի կատարեր է, ինչպէս հրատարակուած էր յապպային դրոշիրս, տեսնելով որ տակաւին եւ ոչ մի գոհացուցիչ գրութիւն հասած չէ Ազգ. Պատրիարքարան, ոչ յեպիսկոպոսէն, ոչ ի Թագ. խորհրդոյ, եւ ոչ մանաւանդ մի բարբարկիր ի դրիւրոյն կամ ի Ծողոց նորին։ բայց եւ այնպէս հարկ դատելով այս իրի մի ծանր եղելութեան նեղանմանէ հրդիրու տեղի կուտիմ մ'տանալ, որոնց նախ հեռագրեցաւ Տ. Կիրակոս Եպիսկոպոս Բէքմէտեան որ հեռագրաւ պատասխանեցաւ թէ ի՞նչպէս տեղի ունեցան Ն. օրհրոդին պակասութիւնն։ Երկրորդ մանաւոր մի հեռագիր ուղղեցաւ առ Ծնողս դրիչաց՝ օրհրոդին, որոնց մի նոյն եղելութեան վրայօք տեղեկութիւն հաղորդէ Ազգ. Պատրիարքարանի։ — Սրճանական ժողովն յետոյ ունկնդրեց զգաստախանի սոյն երկու հեռագրոց, որոնք գործադրեն անմիջապէս այն ազդ եղելի տնօրինութիւնն, զոր որոշեց այսոր յայտնի մասին։

«Սրճանական ժողովն Յ տեղեկութիւն յանձիկայ երեւոյթի ի նիստս ապիսի գումարի հանրական խնդրոյն զբաղեցաւ։»

Ազգային Պատրիարքարանի Քարտուղարութեան Ներսէսեան Արքեպիսկոպոսի Հանրագրեալ Ներսէս Գրիգորեան Նորընտիր Գրագրի Հետեւեալ նամակին հրատարակութիւնը խնդրած է մեզմէ։

Կ. Պոլիս 26 օգոստոս 1884

Ազգ. Հանրագրեալ Ներսէս Գրագրի անդ. ամենայն ինչ անցեալ Դեկ. աւուր նիստին մէջ ինձ նկատմամբ գանգատ բրած է, իբր թէ Խնամակալն նորանչին եկեղեցոյ կառուցման հրամայական ձեւաք բերելու անշոյ գանգատած նմ, և զայս գանգատ պաշտօնապէս զրուցեալ խնդրոց օրակարգին դնելով հրատարակութեան տուած է, զոր պատուական թերթիդ Ազգ. սիւնանին մէջ հետեւեալ օրը կարդալով յաչէս զարմացայ։ Զարմացայ ի՞նչպէս, վասն զի գանգատող անձն կամ մարմնին պարտաւոր էր ինձմէ ուղղակի բացատրութիւն պահանջել, որ նոյն օրը եւ նոյն փաստերանին իսկ Պատրիարքարանն էլ, և եթէ իմ պատասխանս գոհացուցիչ չգտնուեր, այն ատեն իրաւունք կուտայր իւր գանգատն ներկայել օրս։ որ անկ է։

Այս օրինաւոր եւ արդար միջոցները ի զործ չդրուած, մէկէն լրագրոյ ասպարէզը դիմել, և խնդրոյն պարզագոյն անտեղեակ ժողովրդեան մէջն ոչ թէ ծանուցանց նեղ արկել, ինչ պէտ ի մոտանեն արդիւնքն ըլլար՝ ընդհանրապէս ոչ ոք ինձ պարտք համարեցի։

Իսկ խնդրոյն վրայ պէտք եղած բացատրութիւնն պիտի տամ այն պատուն, երբ ինձմէ պաշտօնապէս պահանջուի։

Ազգ. սիրոյ գործակատար

Ա. Ֆ. ԵՂԵՆԿԱՆ

Կալիֆոր. լրագրոյս մէջ կը կարդամ.

«Ղազարեց—Ամերս 8ին, ցերեկը, Քարվանսարայ գիւղի հանդէսի, երբ հայերը իրենց սայլերով գնում են եղել խոտը բերելու, թագաւորական ճանապարհից փոքր ինչ բարձր տեսել են իրենց ոտքերի տակ, որ պարիսի չորանները արած պտում են։ մէկ տարի 17—18 տարեկան գնացել էլ որ ոչխարները յետ քշէ, պարիսիները գրան բաւ ձեւում են և չամբասով խմում, գետնին գլորում։ Այս բանը տեսնում է մի հայ երիտասարդ, թողնում է իւր սայլը վարում, մոտենում հայ տղային՝ ինչ ու կրնում է պարսիկ չանչում է և կոչանիներին որ մի կերպով փախցնի բռնուած պարսիկն։ Վրայինները, պարսիկի տեսնելով, խիստ են մարախով խեղճ գիւղացոց, որոնք յանցաւորին ճանաչել և բռնել էին։ բայց հայերը զղջուած չեն թողնում այն պարսիկն։ Բերում են գիւղը, որոնք այժմ, ինչպէս լսում ենք, գանգատում են Քարվանսարայ, թուով 5 հոգի։ Գործը ընկած քննութեան։ Հետեւանքի մասին կը գրեմ։

«Տեսնենք ի՞նչ կը լինի։ Մինչեւ անգամ պատահած պարսիկ ուրեմն ինքը, երբ հայերը բռնում են կարդին, որտեղով ասում է իւր ընկեր պարսիկին։ «Ինչու էք կանգնել, սպանեցէք (հայերին), կին խոտ չէք»։

ՆԵՐԲԻՒՆ ԼՈՒՐԵՐ

Վեհ. Սուլթանին յատուկ հրաբասս Ռուսական դեսպատատան խորհրդական Պ. Օնա և իւր Տիկնոջ շաբաթ օրը Երլարդի պարան երթալով, պատի ունեցան Ն. Վեհափառութեան ներկայանալ որ սիրոյր ընդունելութիւն բրաւ և բարեհաճեցաւ նեղիա-դամի պատուանշան ընծայել Տիկին Օնոյի։

Արտաքին գործոց նախարար Ասիմ փաշա, Պէլիկեի Նեսաղի էֆէնտի, և մեծ Եպարքոսի խորհրդական Զիհնի էֆէնտի երեկ իրրեւ յանձնաժողով նիստ ընելով արտաքին գործոց պաշտօնատան մէջ, մինչեւ ժամ 9 ի խորհրդակցեցան։ Արտաքին գործոց նախարարի խորհրդական Տատեան էֆէնտի ալ պահ մը մնանակցեցաւ այս յանձնաժողովին։

Կայս. պարատան նամագծանոցէն որոգահար Սաֆվէթ պէյ, և Պ. Մակիտիրի, Ռաֆիսահար Պէարի պէյ, Պ. Բաղրատի և այլք շաբաթ երեկոյ Երլարդի պալատը կոչուելով, նամագատեղէս մը առին ի Ներկայութեան Վեհ. Սուլթանին որ հաճութեամբ ունկնդրեց ի գ. հանակութիւն յարմնեց։ Այս առթիւ Ն. Վեհափառութիւնը բարեհաճեցաւ երրորդ ատիճան Մեճիտիէ պատա անչան շնորհել Պ. Բաղրատիի, և չորրորդ ատիճան Պ. Մակիտիրի։

Մայրաքաղաքիս գերմանական դեսպանատան չոգենաւն որ բաւական ժամանակէ հետէ կալաց կը գտնուէր, Երէկ Դաւ. գ եկաւ։

Դեսպանական Նախարար Հասան Ֆէհմի փաշա Երէկ Բ. Դուռն երթալով, երկար ժամանակ տեսնուեցաւ արտաքին գործոց Նախարար Ասիմ փաշայի հետ։

Թէրճիմանը Հոգեկաթ մամուռոր նամակի մը առնով ծանուցած է, թէ Պուլկարիոյ իշխանը քրոջն ու եղբարը հետ օգոստ. 28ին (այսօր) Վարնա պիտի գայ, և այս առթիւ զինուորական մեծ փարահանդէս մը պիտի կատարուի յիշեալ քաղաքին մէջ։

Մայրաքաղաքիս անգլիական դեսպանն որ քանի մ'օր յառաջ Մարմարա գնացած էր, Երէկ Գիոլ փերտարձաւ, և երեկոյեան դէմ Բ. Դուռն երթալով՝ մեծ եպարքոսին և արտաքին գործոց նախարարին հետ տեսնուեցաւ։

Բ. Դրան թարգմանաց դիւանի անդամներէն Ռագիպ բէյ—Բահաթան փաշա զատ Տանիշ պէյ՝ Բեգրատի Օսմանեան դեսպանատան երիտասարդ քարտուղար կայ գ.ցան։

Վիեննայի Օսմանեան դեսպանատան երկրորդ քարտուղար Սալիհ պէյ որ արձակուրդով մայրաքաղաքս կը գտնուի, այս տարեմուտ կը վերադառնայ իւր պաշտօնատեղին։

Կիսաբաժի հանանոտար Ասրի փաշա զորօր և պատերազմական պաշարօրէ Վարմեր ծով ուղեւորեցաւ Լոյտի ընկերութեան Բ-ԼԷՀ-ով շոգենաւով, եկամն երթալու համար։

Սեպտեմբեր 8/20 շաբաթ օրը մեծ նաւարշաւ մը տեղի պիտի ունենայ ի Մաստ Պուրնու, ընդ հովանաւորութեամբ անգլիական դեսպան լորտ Տրֆի բիի, և ծովային նախարար Հասան փաշայի։ Բարձրատիճան անձերէ կազմուած յանձնախումբ մը կազմուած է, յորս կը գտնուին մեր ազգայի ներէն Կիւլպենկեան և Ունճեան էֆէնտիները։

Շաբաթ օրը Բ. Դուռը ծանուցագիր մը ուղղեց ֆրանսական դեսպատատան, ի պատասխանի այն ծանուցագրոյն որով ֆրանսական կառավարութիւնը վերջերս խնդրած էր օսմ կառավարութենէն որ Թարբիա բերուած ֆրանսական ապրանաց համար բաց արժ էրին 0/0ին 8 մասը վճարուի։ Բ. Դուռը կը յայտարարէ թէ ինք ազատամտիր է այս իրաւունքը չնորհել, միայն կառավարիէ թէ՝ ըստ որում ֆրանսական կառավարութիւնը մեկ տարի է վեր մաքսային սակագրոյ վերջանալուն համար իւր բանակցութիւնները դադարեցուցած է, բնականաբար յայտարած են անոնք, մինչեւ մի տէրութեանց հետ սկսած բանակցութիւնք աւարտելու մտոն են։ Հետաւորապէս, Բ. Դուռն կը խնդրէ փոխադարձաբար որ ֆրանսական կառավարութիւնը պայմանաժամ մը որոշէ մաքսային սակագրոյ վերաքննութեան բանակցութեանց համար և կեզրակացնէ որ եթէ պայմանաժամը լրանայ առանց վերջնական կարգադրութեան մը յանգելու, Բ. Դուռն իրեն կը վերապահէ ըստ կամս գործելու աղատութիւնը։

Սաքս Մէ.խիկէնի իշխանն՝ վերջերս իւր արգէսն Եանեա ուղեւորութեան առթիւ Սարանիա պատուանշանին երկրորդ ատիճանն ընծայիր է Վեհ. Սուլթանին թիւնապահ Ասմէտ պէյի, որ ընդառաջ նորա դրկուած էր Նոյնպէս ուրիշ պատուանշանք արուեցան պարատան պաշտօնեայներէն Մէյդուլաղ և Զէրդեշ Ասմէտ էֆէնտիներուն, որք Ասմէտ պէյի ընկերացած էին։

Թագաւորական զորաց տիպար վաշտերն անցեալ շաբաթ կարեւոր փորձեր կատարեցին Թագտիմի մեծ հրապարակին վրայ, Ռիսթով փաշայի հրամանատարութեամբ։ Ներկայ եղող բարձրատիճան ազգայք զարմացեալ եղան զինուորական ուժերուն հանդէպ։ Ռանկարիի զինուորական վարժարանի աշակերտք եւս ներկայ էին բարձրագոյն հրամանատ։

Ճիտէէն օգոստոս 16 թուով կը գրեն առ Մանիֆէստ։

«Երկու օր առաջ Պէտէվիի Մէ.ք.ի գաղտնի ուխտաւորները կոտորեցին։ Այս մինեանց չարագործ Ռուսերէն փոյր մը ապաստանեցին Ֆրանսայի աշխարհագիր Պ. Հիւպէն որ Ֆրանսական կառավարութեան կողմէ այդ գաւառները զրկուած էր գիտական պաշտօնով մը։ Պ. Հիւպէր արարաբերոյ հագուստ հագած էր և միակ սպասաւոր մը ունէր իւր հետ։ բայց մեռցուած է և կը կարծուէր թէ բոլորովին բնաջինջ եղած են, երբ վերջերս անոնց արիւնարբու կուռոց հետքերը տեսնուեցան անցեալներ, հետքերնին ուրիշ լեռնաբնակ ցեղ մը, Շէ-ֆ կոչուած։ Բէրքուի մէջ պատրաստ գրանուղ բոլոր զօրքը և ոստիկանք անոնց ետեւէն զրկեցան, և կռուի բռնուեցան Հա-մէ-ֆէտներու յանդիպակ գնդին հետ, 15 հնձելազօրէ բաղկացեալ, որք սկսած էին արդէն Բէրքուի չ Ջակարդն ասերու մեր գործել և ճանապարհորդները կողոպտել։ Այս աւազակախումբն ի փախուստ խուճապեց, թողով իւր գլխաւորներէն մին և Ֆարի-Բասիր անուն արիւ գլխաւորի մը որդին։ Ֆարի-Բասիր երկար ժամանակէ ի վեր Բէրքուի բերդին մէջ բանտարկեալ է արդէն։ աւազակաց երկուքն ալ ծանրագոյն վիրաւորեցան։ Միւս կողմէ, կը յարէ Էքսբրէս, լուր կը հասնէր ի Մոսկուա թէ Սուլթանիէի գաւառակին Զաֆ կոչուած Պէտվի ցեղերուն միջեւ արիւնռուշտ կռիւներ տեղի կունենան։ Սիւլէյմանիէի կառավարիչը փութաց անմիջապէս կռուոյն վայրն երթալ խումբ մը զօրօք, և խաղաղութիւնը աւելի ծանր երեւոյթի մը չառնած, զսպել։

Թէրճէմանը—Հոգեկաթ այսօր հեռանեալ տեղեկութիւնն հրատարակած է մայրաքաղաքիս տարբանաց վիճակին վրայ։

«Ներքին գործոց նախարարութիւնն 2—3 ամիս յառաջ լրագրական վերատեսչութեան պաշտօնակիներէն Բեւամիլ ու Արիսթոտ էֆէնտիներուն յանձնած էր քննել մայրաքաղաքիս տպարաններն։ Յիշեալ էֆէնտիներն կատարելով իրենց յանձնուած պաշտօնն՝ երէկներէն գործոց նախարարութեան մատուցեր են իրենց քննութեան տեղեկագիրն, յորմէ կիմացուի թէ առանց հրամանի բացուած 31 տպարան կայ, իսկ հրամանագիր ունեցող տպարանաց թիւն է 65։ Ցաւալի է, որ տպագրական տեսուչը չեն տեսած՝ Պոլսոյ մէջ մինչեւ ցարդ առանց հրամանի բացուած 31 տպարաններն։»

Սգաւորալ լրագիրը, երմենական նախարար Միհիր փաշայի հիւանդութեան առթիւ զրոյց մը յիշատակած էր թէ Ն. Վեհափառութիւնն հրաժարական տուած է։ Լա Թիւրքի բոլորովին անհիմն կը գտնէ այս լուրը։

Ռուսական գեսպանն ու դեսպանուհին այս հինգշաբթի գիշեր երեկոյի մը պիտի տան Պէշիկթաշի դեսպանատան մէջ։

Ազգիանաւոյ կանոնակիչն ներքին գործոց նախարարութեան ուղղեալ հեռագիր մը կը ծանուցանէ, թէ 9 հոգիէ բաղկացեալ ատաղանոյ մը որ ժամանակէ մը հետէ Գրբրիի սեր կողմերն ապրատակութիւններ կը գործէր, ձերբակալուեր է։

Ցառաջիկայ հինգշաբթի գիշեր (30 օգոստ. 11 սեպտ.) արտաքոյ կարգի ներկայացում մը տեղի պիտի ունենայ Մեծ-Կղզւոյ ամբարտի Թատրոնին մէջ ի նպաստ Տիկին Պարտ. Ֆոսուլեանի և օրիորդ Թ. Հեռանոյշի Գրլեանի դերասանուհեաց հայ դերասանական խմբին։

Ներկայացուելիք խաղն է «400 000 ֆրանկ շահ» անուն Յորորուածով ազգերգութիւնք (առաջին անգամ ներկայանալի) և «Բանկ ռոնանիա» կոչուակերգութիւնք։

Սմիռնի ոստիկանութիւնն անցեալ շաբաթ յայտարեր է ձերբակալել Մէհմաճիր Բէքմէզ անուն հանակաւոր աւազակապետ իւր չորս ընկերներով, որք ասրսոփ կաղդէին Պաֆրայի և Ճանիկի շրջակայքը։

Պրուսայի կուսակալն ալ կը հեռագրէ թէ Բէօ Ալահիոյ կողմերն 7 աւազակաց խումբ մը ձերբակալուած է։

Մարսիլիոյ մեծ առեւտրական տեղուն Պ. Զ-Գէրբրա ժողովրդապետ այցելութեան եկած լինելով, 1000 ոսկի նուիրեց յուսնոյ բարեգործական հաստատութեանց և 1.000 ոսկի Ֆենէրի մեծ վարժարանին շինութեան համար։

Պատասխանէն առնուած նամակի մը մէջ սա պէս գրուած է, կրկի Թէրճէմանը—Հոգեկաթ։

«Երէկ, 100 էն ժամու մը ճանապարհ հեռի, ուղղակի յարձակեցան Թէհրանի Խրամ-մզոյի Զրմատարուեան վրայ։ Շատն հեռագրաւ հրամայեց սարքապետին՝ այդպէս ձերբակալել աւազակները։»

Դերմանացի Պ. Բաուկ, որ երկար ժամանակէ ի վեր Սամսոնի կը բնակի և ժամանակ մը անդրիական հիւպատոսութեան պաշտօն վարած է անդ, Ռիժիի ընդհանուր տնօրինութեան թարգմանաց դիմ մեկնով, յիշեալ քաղաքին գործակատարութիւնը կ'ընդունի, որոյ պաշտօնավարութենէ տեղայիք շատ գոհ են։ Պ. Բաուկ Մարդուան կը զրկէ Հայ երիտասարդ մը՝ որ ընդհանուրին յարգանքը կը վայելէ թէ անդ և թէ Մարզուան, որպէս զի տեղւոյն գործակատարութիւնը կատարէ։ Մէկ քանի ամիս անցնելէ յետոյ, Բիրիէ Եւվան Պատար, Սամսոնի Ռիժիի պաշտօնեան՝ որ յառաջագոյն ծրվանոտի գործարանատեր մ'էր, յիշեալ Հայ պաշտօնեայն պաշտօնանկ ընելով՝ իւր ծանօթներէն Ցայն մը կը գրէի Պ. Բաուկ այս անտա գանաց չմոռնալով մանաւանդ որ յիշեալ Հայ պաշտօնեայն իւր ազգութեամբ, հանապարութեամբ և իւր պաշտօնին նախանձախնդրութեամբ ընդհանուր Մարզանացոյ յարգանաց արժանացած է, ինչն ալ Բրիէ Պատարի պաշտօնեայն պատանակ կընէ և Կ. Պոլսոյ ընդհանուր վարչութեան կը բողոքէ։ Եւ որոշեցուցեալ գեռ որոշման մը չյանգեցաւ, Մարդուան առանց պաշտօնատան և գործակատարի կը մնայ, որոյ տեղայիք կատարեալ Ամասիայէն բերել ծիրանատ։ — Կը լսենք թէ Բէմիրի Կ. Պոլսոյ Կեդր. վարչութիւնն յատուկ քննիչ մը պիտի դրկէ որ եղելութիւնն ստուգէ, ճշդէ և տեղեկագրէ։

Կիրասունէն մեզ կը գրեն։

«Անցեալ կիրակէ երեկոյ մեր քաղաքն ալ ասուեց արժանապէս մեր վերջին հայկական Օգոստափառ Սուլթան Համիտ Բ. ի գահակալութեան Ը. տարեդարձը։

Մերեկոյին բոլոր խանութները բաց էին և կանթեղներով լուսաւորուած. արտասովոր շարժում մը կը տիրէր ամեն կողմ։ Ամեն ցեղէ հասարակութեանց անդամք իրենց բամբիռը բերած էին այդ հանդէսը կարելի եղածին չափ շքեղ ընելու համար։ Քաղաքին այլ և այլ կողմերը կատարուած հրախաղութիւնք առաջին մեծ կաւելցուցին հանդէսին փայլը։

«Մեքասասիոյ կուսակալը տակաւին կը գտնուի քաղաքէս ի Թարահիսար շինուելու վրայ եղող կառուցոյն վրայ։ Իւր ներկայութիւնը մեծապէս նպաստած է գործին հզօր մղումի մը տալու։ Կը հաստատեն թէ Վեհ. Բրիֆաթ փաշա որոշած է ձմեռէն առաջ աւարտել տալ կիսաւարտեն ի Թարահիսար առաջնորդ նոր ուղին։

«Մեր գաւառի կուսակալ Վեհ. Սրբրի փաշա կը գտնուի այժմ Օրտուէն ի Սեբաստիա ասնոց ճանապարհին վրայ, ուր աշխատութիւնք ոչ նուազ արագութեամբ յառաջ կը մղուին։ Վեհ. Սրբրի փաշա քաղաքս հեռագրած է արդէն թէ գէպ ամրոյս վերջերն այդ նոր ուղին ալ լրանալով պաշտօնապէս պիտի բացուի։»

Ամէն օր Օրթագիւղ տան մէջ Գուլկար ընտանիքի մը փոքրիկ աղջիկն անգութութեամբ կրակարանին վրայ իրարով, կարտքը և ոտքերն այրեր են բաւական վնասանգաւոր կերպիւ։

Գուլիարիոյ վրայ հետեւեալ վիճակագրական տեղեկութիւնք հաղորդուած են Սոֆիոյէն։

Գուլարիոյ մէջ 5165 հազարաւոր երկանութեամբ հեռագրական գիծ կայ և 52 հեռագրական կայարան։ 1883 տարուոյ մէջ հեռագրաց և թղթատարութեանց հանդիպեն եղած է 1,082.851 տոմսակի և ծանրք 1,565,518 ոսկի։ Փոխանակուած հեռագրաց թիւն է 289,518։

1884 յունուարի սկիզբը, Գուլարիոյ բնակչաց թիւն էր 2,007.919, որոց 100ին 69,94ը Օրթոտոքս, 100ին 28,79ը Մահմետական, 100 ին 0,72ը Խրիստեանի և 100ին 0,55ը զանազան կրօնքէ են։

Ազգութիւնք 100ին 67,01ը Գուլկար, 26,26ը Թուրք, 2,41ը Բուսէն, 1,37ը Գիրք, 0,70ը Հրէայ, 0,62ը Թաթար, 0,58ը Յոյն, 0,19ը Հայ, 0,09ը Սերպ—Խրուաթ, 0,06ը Դերմանացի, 0,06ը Ռուս, 0,012ը Անգլիացի, Իտալացի, Հունգարացի, 0,4ը Ֆրանսացի էին։ 1883 տարուոյ մէջ Գուլգարիա ներմուծուած են 41,563,305 ծանրութիւն ապրանք և Գուլարիայէն դուրս հանուած են 34,221,984 ոսկիոյ ապրանք։

Այս տարի 10,000էն աւելի վճռաբեկանաց բաղմութիւն հանդիսաւոր է Բեշտի տօնավաճառն։ Էնմուրի տարեկան տօնավաճառն ևս բացուեր է օգոստոս 26ին և երեք օր տեւեր է։ Գլխաւորաբար կենդանեաց վաճառականք ներկայ գտնուեր են։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

(Ա.ս տե՛ս)

ԱԶԱՆՑՈ ՀԱՎԱՍ

ԶԱՐՆ Ի ԲՈԼՈՆԻԱ.

Վիեննա, 8 սեպտ.

Ռուսիոյ կայսրն ու կայսրուհին, որք Վարշաւա կ'երթան, այսօր ասա հասան։

ՖՐԱՆՏՈ-ՉԵԽՈՒԼՈՎԱԿԻՈՅ ՊԱՏԵՐԱԶՄ

Շանկայի, 7 սեպտ.

Ֆու—Չէուէն եկած տեղեկութեանց համեմատ, չինական զօրքերն անխիստ աւարառեր են այդ քաղաքը բնակող ամեն ազգէ օտարականաց տուներն։

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ՀՐԱՏՈՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

Լոնտոն, 8 սեպտ.

Ֆու—Չէուէն կը հեռագրեն առ Թուղթ թէ չինական իշխանութիւնք պատերազմի յայտարարութիւնը ծանուցեր են օտարազգաց, եւ թէ Շանկայի չէզոք նաւահանգիստ յայտարարուեր է։

ՊՈԼԻՐԱՆ Ի ՖՐԱՆՍԱ.

Մարսիլիա, 8 սեպտեմ. երեկոյ

Այսօր 2 հոգի մեռան քոլերայէն։

Թուլոն, 8 սեպտեմ. երեկոյ

Այսօր 1 հոգի մեռաւ քոլերայէն։

ՎԱԼԵՐԱՆ ՅՈՊԱՆԻՍ.

Մարսիլիա, 8 սեպտ. երեկոյ

Այսօր 15 հոգի մեռան քոլերայէն Ամիսիէ և չորսկայքը։

ՊՈԼԻՐԱՆ ՅԻՏԱԼԻԱ.

Հռոմ, 8 սեպտ. երեկոյ

Այսօր 100 հոգի մեռան քոլերայէն ի Նաբոլի։ —Պատրան տեղեր 50 հոգի։

ԴՐԱՄԱՓՈԽԱՆ

ԳԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Գալաթիա, 28 Օգոստոս

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈՂԱՆԴԱԿԱԳՐՈՅ

3 ամիս	Լոնտրայի վրայ	(պանկայի)	110 1/8
3 »	» »	(վճռական)	109 3/4
3 »	Բարիզի »	(պանկայի)	22 95
3 »	» »	(վճռական)	23 02 1/2

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐՔԻԵՊԼՈՅՈՑ

Օսմանեան Քօնսոլիտեր

Դրեկ երեկոյ գոցուեցաւ	գրկն.	9 2
Նոյնպէս գոցուելէն վերջը	»	9 2
Այսօր Բերայի մէջ	»	
Գոցուեցաւ բացուելուս	»	
արդարդն գին	»	
Գոցուելու դին	»	9 2
Կէս օրին	»	9 2

ԱՐԱՐԱՏ

ԱՄՍԱԳԻՐ ԳՐԱԿԱՆ ԵՎ ԳԻՏԱԿԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ

Տարի Գ։ Ամսագրի Գ։ Տարի։

Ամսագրի գինը տարեկան 6 ռուբլի։ Ամսագրի գինը տարեկան 6 ռուբլ

ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ
Դրամագլուխ 1,852,000
Պահեստի դրամ 274,155

LONDON AND LANCASHIRE

ԼՕՆՏՕՆ ԵՒ ԼԱՆԳԱՇԱՅՐ

Սոյն ընկերութիւնն չափաւոր գիներով ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովութիւնք կընայ ընդունիլ, Բերայի, Գալաթիայ, Պոլսոյ և մօտակայ գիւղերու մէջ « գիներու և ապրանքի վրայ տեղեկութիւն ստանալ ուզողք պէտք է դիմեն առ.

ԳՈՐԾԱԿԱՏԱՐ ԵՒ ԹՈՒՐՔԵՒ
Ր. Ֆ. ԲԱՌՈՒԹ
Գալաթիա, Հալաճեան խան 16–17
ԴԵՐ–ԳՈՐԾԱԿԱՏԱՐ
Ֆ. Ա.Ա.Ա.ՏՈՒԲ
Կ. Պոլիս, Կամուրջի դլուխ, Եէնի–ճամի 32

Ա Զ Դ

Գիտը գիւղի Աբամեան վարժարանի համար վարժուհի մը պէտք է, որ պարտի դիտանալ կամ կարելի է ձեռագործ։

ՊԱՏԱՍԽԱՆ

Բողոքականաց կողմանէ մեզի դէմ հրատարակուած «Հայոց տարար Ճշմարտութեան» անուն գրքին պատասխանը, որ մինչեւ ցարդ Մուրիֆի կողմանէ սխալ հասկացողութեամբ ետ բռնուած էր հրատարակուելէ, հրամանն ընդունելով թիւ օրէն ի լոյս կրնայ ելլել։ Գինը 60 ֆրանկ, փոստային ծախքը մեր վրայ։ Ա.ԵՒՈՐԴԵԱՆ

Կ. Պոլիս Գ. Ն. ՇԻՇՄԱՆԵԱՆՆ
Կէտիի փողոց, 6 սեպտ. 1884 2–15

ԿՆՈՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

Նուսպարեան թատրոնի մեծ դահլիճին մէջ Վիկտոր Հիւկոյի Նոթրդամի Կուժերը գրքին — Նորայր Ն. իւրացուցած Ֆրանսական Ֆինանսիստը նոր ներկայացումն։ Գին 100 փարա արծաթ։

ԻԼԱՆ
ՊԱՊԸ ՆԷՐՍԷՍԻԱՆԻ

Իւր նոսէրը նուիրեց Թրիէսթի Թիմարը, ամիսի գասմայ։ Եւ ի Եէնիշէհիր։ Ճշմարտ գանձար։ Եւ Ղրիմի։ Եւ Ղրիմ։

Նիզամիէ մանրամասն անպարտնաւիրզումի օրան իւշ նամիրը մինիպդ Եամամ շամ Թրիէսթէ թիմարը ֆիրի մուրագ գամէսի իլէ Թարիպի էօհտէսինան օրուզ եղուզի բուսմին իւշիմնի գասար պէհէր կիսն միանգասասը պիլ իճրա մէգրի ի կիսն. ոէ գարարը գամիսի վիրիկճէկինտէն. իլիա ելիմէկյէ Թարիզ օրանէրին, զի ոէօտիսինեմէ սայր կիսնիս ելիս զամ պէշ Թէնգիրնէ բաղիպ պուրնանպարը մէգամը Մէրասքէրի լէվպամանը ամանմիսկ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օրանուր։

26 աղօսթոս 84 1–3

ԻԼԱՆ
ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱԳԻ
ՇԱՀԱՆԷ

Երզագ անպարբնա պրնանագ գահվէնին ալիը զուրաշ եէկիրմի Թիի փարա վէ բուղէնը զէ ոթին տէօրթ զրշ օն պէշ փարա վէ Թէկիլիզ ռիրինճի պիր զուրաշ եէտի փարանա Թանիպլէրի իւշէրինէ օլուպ գասարը գաթիսի Լչպու աղասիմոզ բումին օհուզրնճը փէնչէնպիհ կիսնի վէրիլէճէ յինանէ Թէնգիէն իթա իսէճէյլէ ին եէվմի մէգբիսրէճ նիհայէթմասամ ուզուզպը։ Զրզա գասար Խաղինէի խասայի Շահանէէ պուլրնմպէրի իլան օրանուր։

26 աղօսթոս 1300 2–3

ԻԼԱՆ
ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱԳԻ
Շ. ՀԱՆԷ

Էզագ անպարբնա պրնանագ բուզէնը նասէնին գասարը գաթիսի Լչպու աղասիմոզ բումինին օհուզրնճը փէնչէնպիհ կիսնի վէրիլէճէ յինանէ Թէնգիէն իթա իսէճէյլէ ին եէվմի մէգբիսրէճ նիհայէթմասամ ուզուզպը։ Զրզա գասար Խաղինէի խասայի Շահանէէ պուլրնմպէրի իլան օրանուր։

26 աղօսթոս 1300 2–3

ԻԼԱՆ
ՊԱՊԸ ՍԻՊԻԼ ՔԻՐ

Զամանճա խանիրնտա պուլունան ճէնտար ճէնտար միլիբանէ խանրկի մէ ալէնտիր իլան վիրիլէճէք հիզ գբյէ տանգ գ մէգասպիհնտէչիրակիվի մեգարբէրէսի վէճճ իլէ եիր ղ օմուզ անօրի գբյէ էբմակ իսնասը Թամիպի էօհտէսինան օրուզ աղասիմոզ բումինի հիկիմի ուզուզրնճը չարչնպիհ վիրի պիլ միգայէտ գ գարարը գաթիսի վիրի լէճէկինտէն միգասարը մէգբիսրէ զամմ իլէ եիմէյ Թարիպ օրանլարդն լէվպամանը ումամիլէ ատաբէսնէ կէլմէլէրի իլան օրանուր։

25 Ալսօսթոս 1300 2–3

ՀԱՅ ԹԻՅԱՎԱՃԱՌ

է Թ–ՀԴԷ էրզրում, ազէ–էրէ ֆօռ, ռէ– 70

Այս վաճառատուն որ մէկ տարիէ ասկի Ժամանակէ հետ, իւր յանախորդները գոհացնելու ջանք չէ խնայած, կը ծանուցանէ թէ Ֆինասատի և Ճամպսի բերքերէն այս անգամ զանազան տեսակ բնաբեր թէյեր (աղ) բերել տուած է յատուկապէս, եւ կը խնդրէ սիրելի ազգայիններէ, մանաւանդ գաւառացի Հայ տէրէնէներէ զրաէս զի հանին գէմ միանգամ ի մօտոյ տեսնել իւր ապրանքներն և փորձել թէ տեսակց լաւութիւնը, եւ թէ գիներու ժամանակինը։

ԿԱՐԵԻՈՐ ԱԶԴ

ԴԵՂԱՐԱՆ Պ. ԵՒ Հ. ՔԻՒՉԻՒՐԵԱՆ ԵՂԲԱՐՑ

Երկար ժամանակէ ի վեր՝ դեղավաճառութեան եւ դեղագործութեան զբաղելով հասարակութիւնը գոհացնելու համար մեր ձեռքէն եկած ջանքը խնայած չըլլալիս յայտնի է մեր պատուարժան յաճախորդաց և բոլոր հասարակութեան։ Այս անդամ ալ մեր յարգոյ յաճախորդաց դիւրութիւն մ'ըլլալու համար, դեղարան մը բանալ փափաքելով, շատ տարիներէ ի վեր ամէնուն ծանօթ Պոլսոյ Եէնի–Ճամի փողոցի 26 թիւ մեր նոր դեղարանը։ Նոյնպէս Կ. Պոլիս կամուրջին դիմացը 77 թիւ «Գ. եւ Հ. Քիւչիւքեան եղբարք» անուանք դեղարան եւ մեր Գերմանոյ (տէրպիթ) մեր բացած եմք, ուր Ֆրանսայի եւ Անգլիոյ քիմիական բաղադրութիւնքն ու զանազան դեղերը, մեծ խնամով շինուած, եւ ամէնէն ընտիր տեսակները կը գտնուին։ Առանձին զատ ամէն տեսակ դարձուած զանազան տեսակ գինի, ազնիւ ձիւն իւղ, Նոյմէկիի ոչ ջրօրայ, քրնէաք եւ ուրիշ բանիներ միշտ կը գտնուին։ Եկած դեղագիրք խիստ թարմ դեղերով, և մեծ խնամով վար պատրաստուին։ Առանձին զատ դեղարանին վերնայարկը բժշկաց համար յատուկ տեղ ոռոյցած ըլլալով, հիանալի եան մը համար բժշկի հետ խորհրդակցիլ ուզող անձինք, մեր դեղագրանը դարձեալ ամէնկերպով օգուտ կը տանին։

ԱՐԵՆ ՏԵՍԱԿ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ԼՈՒԾՈՒՄՆ

ՁԱՓԱԼԱՐ ԳԻՆ

ԳՈՒԻՆ
Ա.Ն.Գ.Լ.Ի.Ա.Կ.Ա.Ն
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ
Ա.Ա.Լ.Ի.Ա.Ն.Ս

Մ. վայրն ապահովող բութիւն։ – Դիմեալ առ. գրծակատարն ընկերութեան, Պ. Ժ. Վ. Ուիլիամ, Եօրկիսախ խան, Պանչէ – գարու, Պոլիս։ կամ Ղալաթիա, Ալէ քրիսթոֆ խան թիւ 13։

Ս. ԽԱՉ ՏՍՒԵԼԱՆ
Ա.ՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆ ՄԵՆ ՄԻՋՈՑՈՎ, ԱՌԱՆՑ ՅԱՒԻ ԱԿՈՒԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ

Թիւ 1, Պահէ – քաբա, Կոստանդնուպոլիս

Դարուս ամենամեծ գիւտերէն մէկն է անտարակոյս եղեկտրական զօրութեան կիրառութիւնն յօգուտ մարդկային պիտոյից։ Առանց մէջ թելերու կարելի՞ է այն արգիւնքն զոր կը մատուցանէ նա գործնական բժշկութեան, յորոց մի է նաև ատամնաբուժութեան տուած նոր և հրաշալի օժանդակութիւնն։ Այս է եղեկտրական ապրանք, հարատարաւեան հնարք տրամ կ'անհետանան ամէն խոչ և խոթ, ցաւ կամ տագնապ որը ակամայ հանելու գործադրութիւն այնքան դրժարամիտ կրնէին հատարակաց։ Այսուհետեւ շնորհիւ եղեկտրական գործուոյն, ակամայ հանելն դիրտամասոյց կընդունի փափկագոյն մարդոց իսկ։ Յորոց յաճախ թմբարել անգդայաբար կելլեն ատամունք, առանց ոչ և է փոքրագոյն ցաւ մը պատճառելու։ Եղեկտրական ատամնահանութիւնն դեռ հազիւ երեւեալ Ամերիկա, արդէն խիստ տարածեալ է մարդկային տգիտ մեծ ծառայութիւն մատուցանելու։ Ի մասնակցութիւն կը հրաւիրէ Ս. Խաչատուրեան իւր բաղմամիւ յաճախորդս, ինչպէս նաև զանձն առատապէս ատամնահանման համար։ Փորձը կրնայ ապացուցանել թէ այս նոր եղանակաւ կարելի է ոչ միայն առանց ցաւի հանել ակամայ, այլ ոչ նուազ պատանացաւ է, եւ եղեկտրական զրուութեան ազդեցութեամբ ատամ եւ կը բարուրի մնացեալ ակամանէրուն առողջական վիճակն։

ՌՈՒԾԿ ՃԱՆԵԿ ՖՐԻՍԵԱՆ

Հիւանդ կընդունի ամէն օր, Կիրակի ալ, առաւօտեան մինչեւ կէսօր, Կ. Պոլիս, կամուրջի դէմ – առ – դէմ 77 թիւ Քիւչիւքեան Եղբարց դեղարանը։ Իրենց թղթերէ վիճակալ աղքատները ծրիարար կընդունի։

ՄՈՍ
ՇՈՂԵՆԱՒԱՍԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵՆՆ
Լէվէրբուլ և Մէրսէյսայտի գլխաւոր

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Գանոբուս	4200	Ոդիրիս	3000
Յորոս	4000	Տերթիս	3000
Օսմանի	4000	Լերա	3000
Սեսոստրիս	32.0	Սգլանդիք	1700
Թեսէ	32.0	Լոդիւս	800
Բոլտոպա	32.0	Օրիոն	800
Մարէօթիս	3250	Սեսիլ	700

Սեռաբերիս չոգ. Լիվերբուլէն ատ հասատ ընդ հանրար վճառագրով։

ՎերոյիշեալՇոգենաւք չգեղալէս յարգարուած են ճամբորդներու համար Դիմել առ.

Ժ. Թ. ՈՒԻԹՈՒ և ԸՆԿ.
Գրծակատար
Մէյտանպրդ փողոց, Պոլիսի նաւթենաւթիւն, Լիվերբուլ
ՀԻՆԳՄԱՆ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
31, Ճէյմս Պարիզ, Լիվերբուլ

ԵՐԹԵԼԵԿՈՒԹԻՒՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՂԵՆԱՒՈՒՆ
ԸՆԴ ԴԷՄ ՊՈՒԷՆՍ, Կ. ԳՈՒԼԱ ԵՒ Ա՝ԱՐԱՆՍ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ազգանեն	2,000	Լէբանոն	4,500
Անենը	3,000	Մարսիլիա	4,300
Լիզ	1,300	Մարսիլիա	2,500
Գասանոս	3,500	Ռիլ	2,000
Պորտոնիս	2,200	Ֆրեր	2,000
Պրամ	2,000	Ամերիկա	5,000
Գէլրա	2,600	Ամերիկա	3,000
Դարիբոս	2,500	Ամերիկա	4,500
Գասիէ	2,400	Գրգ.	2,000
Գասգ.	2,000	Բասիֆիք	1,200
Դոմ	2,700	Բալէրմո	3,200
Տիաս	2,500	Բասրա	4,700
Տամիա	1,800	Բիրա	2,800
Շարգ.	2,600	Լիսիթ	4,400
Էրնագ.	2,600	Լիսիաս	3,200
Ֆանչան	800	Ռիզ	3,000
Ֆիաս	1,700	Ռամանա	5,500
Ալամիրա	1,600	Ռամէ	3,500
Կարիէ	5,500	Պալէրմո	4,000
Կիզանս	2,200	Պարթ	2,600
Կոզ	1,800	Մէլիս	2,000
Կոմանս	2,200	Նորէնգ.	4,300
Հանիս		Թասաս	4,200
Հէրս	2,000	Թ. Ուէլզ	3,000
Հիսարլիկ	3,000	Թիկեր	4,300
Հիսմիզրդ	1,200	Թիլեան	2,800
Ճիաս	2,300	Հանգ.	3,600
Գէլոս	2,000	Լէսաս	3,600
Գոմնս	2,200	Գէպրա	4,000
Լէս	2,000	Գէրս	440

Թուլոս չոգ. նաւատէր Մարս, Անգլիայէն ասա հասաւ ընդ հանար վաճառքով և իւր բեռը պարպելէ յետոյ Օտէսա պիտի ուղղուի։

Սուէրնս չոգենաւն ամսոյս 18ին Անգլիայէն մեկնեցաւ Զմիւռնիա, Պոլիս և Սուէս ասա երթալու համար և Սկանդերիա մինչ ասա կ'ասպասի։

Ռ–ի–ս–ի–ս համար ուրն գրասենեակն կը դիմեն։

Ռէնի մանրամասնութեանց համար դիմել առ.

ՖՐԼՅԵՐԻՔ ՀԻԼՏ
Գրծակալ
Թիւ 17–18, Քիւչիւք Մէյէթ խան Ղալաթիա

ԲԱՔԱՏԱՆԻ
ՇՈՂԵՆԱՒԱՍԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
Լէվէրբուլ, Մէրսէյսայտ և Օտէսայ գծէ
Կոնսորցիում բաղդ
ՇՈՂԵՆԱՒԱՔ

Անուանք	Թոնոյ	Նաւապետք
Սարա Սոֆիա	3,000	Պրէնտ
Արապսա	2,500	Գոմբրա
Հիլատա	2,500	Քրուիզանք
Լանդիա	2,500	Ռիլիա
Մասատոնիա	3,500	Մարշ
Իրանէլիա	2,800	Ֆոթերքրիլ

Բոսֆէրէ չոգենաւն օգոստոս 31ին Հարամ օր Օտէսայէն ասա պիտի վերադառնայ։

Մասնաւոր չոգենաւն ծգոստոս 31ին Լիվերբուլ պիտի ուղղուի։

Ընկերութիւնս օրինաւոր պներով վաստակ դրնդուելնի Եւրոպական Երկիրներու և Ամերիկայի համար։

Աւելն դիմուիլ Ս. Խաչատուրեան և հանդատուիլն լը տրուին ուղեւորաց։

Դիմել առ. ԴԱՆԻԷԼ, ՊԱՐՈ ԵՒ ԸՆԿ.
Գրծակալք

ՔԻԻՆԱՐՏ
ՇՈՂԵՆԱՒԱՍԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՂԵՆԱՒՈՒ
Ոչ ամբոյ տեղն մ'ամբոյ կը բանի Լիվերբուլ և Ամերիկայ գծէ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ամերիկա	2500	Լիսիանան	3700
Ալգերիան	2.00	Լիսիանան	3700
Անտոլոգրանան	2500	Լիվան	3700
Ա.Թէնան	2500	Լուսերիան	3500
Արապիան	3700	Լիրիան	3500
Պալարիան	6000	Լիրիան	3500
Պուլիրիան	6000	Լիսիանան	2200
Քասթիլեան	800	Լիսիաբան	2500
Սարդինան	2000	Լիսիան	800
Տուրոյ	700	Սարդինիա	700
Էմիրէյն	3700	Սեսիան	3800
Յասիան	3700	Վալենսիան	6800
Յասիանան	3700	Վալենսիան	6800

Ուղղակի չոգենաւը նաւապետ Քրիսդիան անոյշ 8ին ասա կ'ասպասի։

Ուղեւորներու համար ուրն գրասենեակն

Ռէնի մանրամասնութեանց համար դիմել առ.

ԷՏՈՒՈՐՏ ԼՈՅՆԹԷՆ
Գրծակալ
Թիւ 34, 35, 36, Եէնի Միլիթ խան, Ղալաթիա
Նաւատերք, Պարոնայք Ֆրէյզ, Էվրլանտ և ընկ. Լիվերբուլ
Գրծակալներնէն
Կ. Գալիս, Լուսարար Լափոնդ էնդ Ճիրպրայզ ար, Գ. Գ. Քարվիր Ռոդարք
Ալեքսանդրիա, Կ. Լ. Վարման և ընկ.
Մարդա, Ն. Քասի խրի
Նիրա, Ա. Մ. Մարմարօղլարդ
Զմիւռնիա, Գ. Ռիզօվ և ընկ.

Ադրեսնատէր, Մ. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՒԹ

Ն. ԲԱՔԷ ԷՆԷ
ՇՈՂԵՆԱՒԱՍԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Մ.Ա.Ս.Ա.Ն.Ա.Ն Լ Բ.Ա.Ն.Ա.Ն.Ա.Ն